

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120.—
za pol leta " " " 60.—
za četrt leta " " " 30.—
za en mesec " " " 10.—
za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 2 80.—
mesечно " " " " 18.—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 15.—
v inozemstvu " " " " 35.—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENE

Cene inseratov:
Enostopna petlinna vrsta malih
oglasov po K 4.— in K 6.—
veliki oglas nad 45 mm vs-
šine po K 8.—, poslana 1/2
po K 12.—
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS.
Poština plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8/III.
Ročopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma ne se
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 8. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase.
Zagreb 39.011, sarajev. 7963, praške in dunaj. 24.797

Krinka je padla.

Z genovske konference namreč. Treba si je poklicati v spomin, s kakšnimi visoko donečimi frazami so zastopniki Anglije, Italije in Francije to konferenco otvorili. Slovesno je proglasil Lloyd George, da so vse povabljenе države enako pravne, da ni zmagovalcev, ki bi namerali diktirati svojih pogojev premaganim, da morajo vsi z enako mero soodgovornosti složno sodelovati, da se svet resnično umiri.

Ta laž ni dolgo držala. Ko je prišlo na vrsto rusko vprašanje, so zapadne vele-sile zmagovalke stvorile blok, ki je Rusom predložil pogoje, da jih podpišejo. Nesebična ljubezen Lloyd Georgea do gospodarsko do skrajnosti oslabele Rusije se je pokazala v tem, da je privolil v eksploatacijski načrt, ki naj iz Rusije napravi kolonijo antante, ki se bo dala izrabljati še dolgo po tem, ko bo Nemčija že popolnoma izžeta. Zavezniki računajo s tem, da je trgovina Rusije padla na 10 odstotkov predvojnega obsega, da znaša deficit njegovega budžeta 230 milijonov rubljev v zlati veljavi, da jo mori glad, vsled česar so ji v svoji človekoljubnosti nastavili prosto nož na grlo.

Rusija je parirala ta načrt s tem, da je objavila, da je z Nemčijo sklenila politično-gospodarsko mirovno pogodbo, ki pomenja seveda obenem priznanje njene vlade.

Zdaj pa zavezniki Rusiji in Nemčiji očitajo nelojalnost, češ da sta prejudicirali sklepom konference, zmotili potrebno soglasje in prekrizali njene načrte. Seveda bijejo v prvi vrsti po Nemčiji, ker se le-ta težje brani nego Rusija.

V resnici so ti očitki ne samo brez stvarne podlage, temveč tudi gola hinavščina. Posebno ne stoji, da bi rusko-nemška pogodba kršila določbe verzajske pogodbe. Le-ta Nemčiji ne krati suverene pravice sklepati s tujimi državami pogodb, ki bi njenim določilom nasprotovale. Komisija strokovnjakov genovske konference je pa sama priznala, da se rusko-nemška pogodba paragrafov verzajskega miru ne dotika. Rusija in Nemčija vzpostavljata prekinjene diplomatske odnose in se od-povedujeta vseh medsebojnih pred- in povojnih terjatev; Nemci se celo odreka-jo odškodnine za življenje in imetje nemških državljanov, kojih podjetja so bila od re-volucije konfiscirana ali nacionalizirana. To je stvar Nemčije, ki nikogar nič ne bri-ga. Če so zavezniki v svoji sebičnosti tako nespametni, da kljub velikanski škodi, ki so jo s svojimi oboroženimi intervenci-jami Rusiji napravili, od nje terjajo pri-znanje dolga 50 milijard zlatih rubljev, je to njihova stvar. Dobili jih itak ne bodo in cela ta zahteva je le pretveza, da se po-loži roka na rusko gospodarstvo in notra-njo upravo kakor svojčas na Kitajskem in v Turčiji. Nemčiji tega zgleda pač ni treba posnemati, da bi ostali v soglasju z ge-novsko konferenco. Toliko zdrave pameti so si Nemci pač ohranili, da ne bodo dali svojega soglasja k zaslužjenju naroda, ki se po pravici more danes smatrati za no-sitelja čisto nove ideje o principih medna-rodnega soživljenja, naj je komunistična stranka napravila še toliko napak. Sicer pa sovjetski delegati v Genovi, kar se tiče vprašanja vzpostavitve Evrope, ne pred-stavljajo toliko interesov sovjetskega re-žima kakor interese Rusije kot take. Vsa čast, če Rusije nočejo prodati in bodo pri tem vztrajali.

Nasprotno! Rusko-nemška pogodba ni v nasprotju s cilji in nameni genovske konference, ako bi le-ta bila res sklicana z odkritosrčnim namenom vzpostaviti go-spodarstvo sveta, ampak more te namene le pospeševati. Ta pogodba napravlja križ čez vso preteklost, briše vse dolgeve in pozablja, kar je bilo. To pa je ravno tisto, česar antanta noče, da ne izgubi svoje po-zmagi pridobljene hegemonije. V toliko je ta pogodba res v neskladu z interesi ti-stih, ki so to konferenco sklicali. Odtod vpitje, ogorčenje in hinavski očitki.

Nas kot Slovane iskreno veseli vse, kar pripomore k okrepitvi velike Ru-sije. K vzpostavitvi njenega prometa, in-dustrije in kmetijstva ji v sedanjem tre-

nutku ne more nihče efektivno tako po-magati kakor Nemčija. Ta ji je dobavila zadnje leto samo na lokomotivah za 245 milijonov švedskih kron, dočim jih je An-glija samo za 14 milijonov in sicer slabše ter dražje blago. In čeprav tudi Nemčija ne dela kupčij iz gole ljubezni, pa vsaj ni-ma namena Rusijo za to politično zasuz-njiti, ker tega v sedanjih razmerah sploh ne more.

Zavezniki grozijo z represalijami, z razpustom konference itd. Naj! Če je ta konferenca bila sklicana samo za to, da podvrže antanti še Rusijo, je le prav, če se razide. Kar je osnovano na laži, naj se čimprej podre. Rusija pa lahko še čaka. Lažje bo prenesla gospodarsko krizo sve-ta nego Anglija in Francija kljub lakoti v

Povolžju in na Krimu. Rusija je še veliko hujše stvari v svoji zgodovini prenesla. Kmetijski narod 200 milijonov duš na zem-lji, kjer bi jih moglo živeti še enkrat toli-ko, ne bo propadel; pač pa je Anglije ko-nec, če se ne bodo več kadili dimniki v njenih tovarnah, Francija pa naj bi se za-mislila v svojo strahotno statistiko poje-majočih rojstev iz lanskega leta, ki doka-zuje, da nevzdržno pada življenjska sila njenega prebivalstva. Nemška kura pa tu-di ne bo večno nosila zlatih jaje za franco-sko buržoazijo.

Lloyd George in monsieur Barthou bosta še veliko govorila. Vstajenja Rusije pa ne bosta preprečila. V stanu pa sta preprečiti emancipacijo — Jugoslavije, če jo bodo še dolgo vladali Pašiči.

Redukcija slovenskih sodnih uradnikov.

SLOVENSKI POSLANCI ZAPUSTILI FINANČNI ODBOR. — VLADA BREZ KVO-RUMA.

Belgrad, 19. aprila. (Izv.) Na današ-nji seji finančnega odbora se je razprav-ljalo o proračunu pravosodnega ministr-stva in sicer za Slovenijo. Vsi slovenski poslanci so nastopili složno. Poslanec Pu-šenjak je protestiral proti preveliki re-dukciji sodnega uradništva v Sloveniji in zahteval, naj se sprejme predlog oddelka za Slovenijo, po katerem se reducira slo-

vensko sodno uradništvo za 151 mest. Ker pravosodni minister ni bil navzoč, je posl. Pušenjak zahteval, da se z rešitvijo te za-deve počaka, dokler ne pride pravosodni minister. Večina ni pristala na ta predlog, zato so vsi slovenski poslanci zapustili sejo. Do glasovanja ni prišlo, ker ni bilo kvoruma. Od 23 vladnih poslancev je bilo navzočih samo 8.

S. K. S. izstopi iz vlade?

Belgrad, 19. aprila. (Izv.) Radi izstopa muslimanskih ministrov iz kabineta je Pašić v veliki zadregi in skuša pridobiti zemljoradnike za vstop v vlado. Beninova skupina, ki se je oddvojila od zemljorad-niškega kluba, bo vstopila v vlado in jo bo po vsej priliki v vladi zastopal posla-nec Pilepić. V parlamentarnih krogih se govori o nastopu samostojnega poslanca

Rajerja, ki se je v finančnem odboru pri razpravi o redukciji sodnih uradnikov v Sloveniji pridružil opoziciji. Ker je položaj samostojne kmetijske stranke, ki je dosedaj vse grehe vlade samozvestno in ponosno podpirala, med volivci nevzdržen, se misli v parlamentarnih krogih, da bodo poslanci SKS, ki so z muslimani vred vstopili v vlado, tudi z njimi vred izstopili iz vlade.

Umik velike antante.

Lloyd George se razgovarja z Nemci.

Genova, 19. aprila. (Izv.) Nemški od-govor na noto antante se izda šele zve-čer, ker so radi jutranjega položaja po-trebni nadaljnji razgovori. Med razgovori, ki so se vršili tekom dneva v hotelu Eden, je bil zlasti eden zelo pomemben. Udele-žili so se ga med drugimi nemški državni kancelar dr. Wirth, Maltzahn in dr. Rathenau, dalje angleški ministrski pred-sednik Lloyd George in kabinetni ravnatelj Greegh. Kakor se govori, so bili na dnevnem redu ukrepi glede razčiščenja položaja. Razgovori glede teh ukrepov se vrše nadalje.

Antanta se pogaja z Nemčijo!

Berlin, 19. aprila. (Izv.) Iz Genove po-ročajo, da sta se jela nemški državni kan-celar dr. Wirth in minister dr. Rathenau danes dopoldne osebno pogajati z vodil-nimi osebnostmi antante, in sicer na željo antante same.

Nevtralne države posredovalke?

Genova, 19. aprila. (Izv.) Protestna nota, ki so jo včeraj sestavili zastopniki antantnih sil, je bila danes dopoldne iz-ročena nemškemu državnemu kancelarju dr. Wirthu. Odseki danes še niso bili skli-cani, in sicer radi tega, ker se pričakujejo, da se uvedo pogajanja in zasebni razgo-vori, zlasti z nevtralnimi državami. Ko se sestanejo, bodo imeli nalogo olajšati ure-ditev položaja, ki ga je povzročil sklep ru-sko-nemške pogodbe.

Uspeh?

Genova, 19. aprila. (Izv.) Ker so do-poldanska pogajanja med zastopniki raz-nih delegacij uspešno potekla, so bili po-samezni odseki pozvani, da nadaljujejo svoja dela.

Zavezniki so »zmerni«.

Genova, 19. aprila. (Izv.) K včeraj-šnji noti se izjavlja z dobro poučene stra-ni, da je nota v svojem tonu zmerna, vse-buje pa očitke nelojalnosti, katere so dvig-nile razne delegacije. Države, ki so noto podpisale, skušajo ugotoviti, da Nemčija na nadaljnjih sejah komisije za ruske za-deve ni interesirana. Ta komisija je bila

osnovana s sklepom vseh držav, ki so zastopane na genovski gospodarski konfe-renci. Nemčija ne more priznati, da si pri-svajajo nekatere države pravico, izpremi-njati to načelo v škodo Nemčije. Ne le Nemčija, temveč tudi Rusija bi bila s tem postavljena pred popolnoma nov položaj. Pravijo, da bi Rusija rada uredila svoje zadeve pred komisijo, v kateri Nemčija ni zastopana. Nemška delegacija bo danes položaj proučila in priobčila svoje sklepe državam, ki so noto podpisale.

Kaj razkrivajo Nemci.

Genova, 19. aprila. (Izv.) Kljub an-tantni noti so se v Genovi v splošnem ne-koliko pomirili. Nemški delegati so se da-nes posvetovali med seboj in z Rusi. Na-poveduje se tudi konferenca nemških de-legatov dr. Wirtha in dr. Rathenaua z an-gleškim ministrskim predsednikom Lloyd Geomem. Italijani baje nameravajo po-sredovati. Govori se, da bodo Nemci od-govorili na zavezniško noto in odklonili očitke. Zlasti bodo povdarjali, da ni za-čela Nemčija s tajnimi pogajanjmi na škodo drugih, ampak antanta. Kakor napoveda-no, so nevtralne države pod vodstvom Danske že protestirale zoper tajne pogod-be na konferenci v Genovi. Dr. Rathenau je izjavil diplomatskemu poročevalcu lon-donskega »Daily News«, da so Nemci šti-rikrat razpravljali s člani angleške dele-gacije o ruski pogodbi. O kakem kršenju zaupanja se zaradi tega ne more govoriti. Kakor se je naknadno pokazalo, so an-gleški zaupniki vedeli za nemško-rusko pogajanja, a niso pravočasno o tem obve-stili angleškega ministrskega predsedni-ka. (?) Načelnik oddelka nemškega zu-nanjega ministrstva za vzhodne zadeve von Maltzahn je izjavil novinarjem: Nemški delegati so izrazili načelniku italijanskega tiskovnega urada pomisleke glede zaseb-nih porazgovorov med Rusijo in antanto. Na vprašanje, ali se more z nemške stra-ni računati z načelnim soglasjem z lon-donsko spomenico, so nemški delegati de-jali, da nemška delegacija ne bo zavzela svojega stališča napram tej spomenici, do-kler vztraja antanta na svojih za Nemčijo nesprejemljivih točkah. Ako se bodo na-

daljevala pogajanja antante z Rusijo brez Nemčije, potem bo Nemčija v lastnem in-teresu prisiljena iskati si varstva drugod. Te izjave ni mogel nihče napačno raz-umeti. Ker so se nadaljevala pogajanja med antanto in Rusijo, so Nemci smatrali, da se morajo zavarovati in so se začeli pogajati z Rusijo.

Konference med antanto in Nemčijo.

Genova, 19. aprila. (Izv.) V zvezi s porazgovori in konferencami raznih dele-gatov v zadevi nemške note so danes kon-ferirali člani nemške delegacije z italijan-skim zunanjim ministrom Schanzerjem. Konference so se udeležili tudi Lloyd Geor-ge in nekateri drugi državniki. Pri tem so se sprožili razni predlogi za razčiščenje položaja, ki je nastal vsled sklenitve ru-sko-nemške pogodbe. Pogajanja trajajo še vedno med posameznimi delegati. Tudi člani nemške in ruske delegacije imajo razne porazgovore.

Nemško-ruska pogodba ne vsebuje vojaške konvencije.

Berlin, 19. aprila. (Izv.) Trditev »Tempta«, da ni izključeno, da sta Nem-čija in Rusija sklenili tudi politične ali vo-jaske konvencije, dementira vest Agence Havas, po kateri je član ruske delegacije Litvinov izjavil, da je bila pogodba popolnoma objavljena in da ne vsebuje nobene vojaške konvencije.

Francozi proučujejo.

Pariz, 19. apr. (Izv.) Ministrski pred-sednik Poincare je pozval francoskega za-stopnika v reparacijski komisiji Dubois-a, naj deluje na to, da se komisija oficijelno bavi z jurističnimi vprašanji, ki izvirajo iz sklenitve nemško-ruske pogodbe. Hkrati bo, kakor se govori, pozval zavezniške vlade, naj dajo svojim zastopnikom enaka navodila in naj proučijo, ali je pogodba pravno veljavna. Poincare baje tudi name-rava povabiti zavezniške vlade, naj se spo-razumejo glede skupnega protesta v Ber-linu.

Amerika za rusko-nemško pogodbo.

New York, 19. aprila. (Izv.) Kakor do-znava Associated Press iz Washingtona, izjavljajo merodajni vladni krogi, da je po njihovem mnenju nemško-ruska pogodba za Zedinjene države severoameriške brez pomena. Na podlagi dosedanjih poročil so-dijo Zedinjene države, da ni nobena točka pogodbe v nasprotju z nemško-ameriško mirovno pogodbo, ali da nasprotuje ame-riškimi interesom.

Glasovi o vladni krizi.

Belgrad, 19. aprila. (Izv.) Tukajšnji listi se bavijo skoraj izključno z vladno krizo. »Radikal« piše, da sedanje krize ni mogoče rešiti s trikom. Nastal je prepad, katerega ne bo tako lahko mogoče premo-stiti. Demokratska »Pravda« pravi, da je izstop muslimanov iz vlade popolnoma pre-drugačiji sestavo kabineta; vlada pa bo ma-rala biti sestavljena zopet iz istih oseb. Po parlamentarnem običaju mora ministr-ski predsednik Pašić sedaj podati demi-sijo in potem s pomočjo kmetijskih strank sestaviti novo vladno večino. Vlada je sedaj v resnici vlada manjšine. Včerajšnja »Epo-ha« piše, da je v vladnih krogih nastalo veliko razburjenje zaradi vesti o izstopu muslimanov iz kabineta, ker so v tem vi-deli možnost akutne krize, ki bi utegnila pokopati tudi koalicijo. Vlada pa bo mo-rala ostati na krmlu vsaj do poroke kralja Aleksandra. List misli, da bo vlada poi-zkušala zavlačevati krizo 10 do 12 dni in počakati odločitve centralnega odbora muslimanske stranke, ki bo končno veljav-no sklepal o tem vprašanju.

Pribičević kontrolira Davidovića

Zagreb, 19. aprila. (Izv.) Danes do-poldne je dospel semkaj predsednik demo-kratske stranke Ljuba Davidović, da stopi v stike s tukajšnjimi demokratskimi krogi. Istočasno se je pripeljal v Zagreb prosvetni minister Pribičević, o katerem se v tukaj-šnjih političnih krogih govori, da je prišel nadzirat Ljubo Davidovića. Ker namerava g. Davidović tudi v Ljubljano, je pozval Pribičević v Zagreb dr. Milko Brezgarja.

Češki škofje o šolskem vprašanju.

Nadškofje in škofje v češkoslovaški republiki so v skupnem pastirskem listu pojasnili katoličanom nevarnost kulturnega boja, ki preti ugonobiti sedanjo šolo. Naj povzamemo iz lista važnejše točke:

»Po dolgotrajni pripravi sodijo protivniki Cerkve in brezverci, da je sedaj napočil čas za odločilno bitko; kajti dobro vedo, da je bodočnost naroda in države zavisna od šole. Če bodo imeli šolo v rokah, je zmaga njihova. Ze veliki videc na prestolu Petrovem, Leon XIII., je v svoji okrožnici »Humanum genus« (20. aprila 1884, zoper prostozidarje) napovedoval ta boj. Leon pravi: »Z največjo doslednostjo streme sovražniki sv. Cerkve za tem, da bi pouk mladine zase pridobili; kajti potem bodo z lahkoto mlade in mehke ljudi po svoje prikrojili ter zavedli na pota, ki so jim všeč. Vsled tega pa hočejo pri vzgoji in pouku odstraniti služabnike Cerkve, da bi ne mogli izvrševati učeniške službe...«

Nikar si ne prikrivajmo: Boj za šolo je nam katoličanom boj za življenje in smrt. Sovražniki Cerkve računajo tako: Šola, ki je narodu vzela vero, bo povzročila popolno ločitev Cerkve od države. Brezverstvena šola je priprava na kulturni boj brez šuma in pozornosti. V državnem zboru, v časopisu, na zborovanjih, pripravljajo sovražniki Cerkve z živo in pisano besedo pot svojemu načrtu.

Naša načela glede šole so jasna in so logična posledica naravnih in od Jezusa Kristusa zajamčenih pravic sv. Cerkve.

Starši imajo naravno in nepreloščljivo pravico do svojih otrok in tudi dolžnost, da zanje skrbijo, da jih poučujejo in vzgajajo. Bog sam, začetnik življenja, vam jih je, krščanski starši, izročil, da jih vzgajujete zanj in po njegovi volji.

Otroci, ki hodijo v šolo, so v prvi vrsti last družine, nato Cerkve in končno last države (človeške družbe). Družina je po naravi in po božji postavi prvi vzgojni faktor; šola pa ni nič drugega, kot zavod, ki družino podpira in njeno delo uspešno.

Pravice Cerkve do šole izvirajo iz poslanstva, katero je Kristus Gospod dal svoji Cerkvi, naj uči vse narode (razodete resnice) ter naj s pomočjo svetih zakramentov vodi vse ljudi k večnemu zveličanju... »Pojdite in učite vse narode, kršćujte jih... in učite jih izpolnjevati vse, kar sem vam jaz zapovedal.« (Mat. 28, 19.) Iz tega je razvidno, da je pouk in vzgoja vseh ljudi, posebno še kršćenih, glavna in bistvena naloga Cerkve; te naloge ne more opustiti. Vzgoja pa mora biti enotna. Ako se v šoli uče resnice, ki so potrebne za doseg večnega zveličanja, je jasno, da se svetni predmeti ne smejo poučevati v protikršćanskem ali anarhističnem duhu; kajti nikar se ne daje varati: indiferenten (brez barve) ni noben šolski predmet. Učitelj bo pri svojem predmetu ali spoznal in priznal čast ter veličino božjo, ali pa jo bo tajil. To že stori, če o Bogu molči.

Otrok pripada tudi državni družbi, zato ima tudi država nekaj pravice do njega. Država mora skrbeti za javni red, za varstvo življenja in lastnine, zato ima pravico zahtevati od vsakega, da se da v najpotrebnejših stvareh poučiti. Ker starši tega ne zmorejo, zaupajo svoje otroke šoli. Od tega trenutka dalje sprejme država namestništvo staršev. Javna šola torej ni last vsakokratne vlade ali kake stranke, četudi ima v parlamentu večino; še manj pa last plačanih učiteljev, ki so samo pooblašćenci staršev in države, marveč šola je in ostane pomožen zavod in dobrodela naprava za one starše, ki se je hočejo ali pa morajo poslužiti.

Principe o pravici družine, Cerkve in države do šole potrjuje tudi zgodovina. Do najnovejšega časa, ko so bile vpeljane državne šole, je ustanovljala šole Cerkve, ali pa občine, torej skupine družin. Tudi od Cerkve in vladajočih knezov ustanovljene univerze so bile vpeljane za brambo kršćanske vere ter so bile vsled tega v tesni zvezi s sv. Cerkvijo.

Prava šola se mora torej prizadevati, da vzgaja družini poslušne otroke, Cerkvi prepričane in zveste spoznavalce, državi pa dobre državljane.

Prednost katol. šole. Šola more pravilno in pravično ustreči vsem trem vzgojnim upravičencem: družini, Cerkvi in državi, samo, če jo prešinja duh kršćanske vere, ker le taka šola stoji izven časovnih nazorov in struj. Vsaka druga šola pa, ki je odvisna od sodobnih vlad, strank ali razredov, je vedno v nevarnosti, da

le-tem služi ter bo vsled tega za časa gospodarskega liberalizma — kapitalistična, ob času narodnega razburkanja — radikalna, ob veri protivnih časih pa protikršćanska, in končno o priliki družabnih prekurij — revolucionarna.

Iz tega uvidite, kršćanski starši, upravičenost in prednost verstvene, v našem slučaju — katoliške šole, ki edina sloni na nepremakljivem temelju katoliških verskih resnic in npravnstvenih nauk, ne služi pa spremenljivim dnevnim nazorom, ne strankam in njih interesom. Katoličani podpiramo le splošni mir, če zahtevamo konfesionalne, t. j. za katoliške otroke katoliške šole. Le take šole morejo utešiti vest katoliških staršev, saj samo te prevzemajo in nadaljujejo vzgojno dolžnost njihovo. Sv. Cerkve pa označuje v kan. 1372, al. 2 skrb za kršćansko odgojo otrok kot pravico in najtežjo dolžnost staršev, ki bi se močno pregrešili, če bi jo zanemarjali...

Posledica brezverstvene vzgoje. Bolj ko kdaj toži danes vse, da doraščajoča mladina nima več čuta za dolžnost. Toda najuspešnejše sredstvo vzgoje za dolžnost so iz šole vrgli. Tudi brezverci ne bo tajili, da pomenja trajno priganjanje mladine k molitvi, k sv. maši ob nedeljah in praznikih, k prejetanju sv. zakramentov — vzgojo volje, ki je ne nadomesti noben nagib »etične kulture«, in noben nagib »državlanske morale«. Nikar ne mislite, ljubi starši, da je srce in notranjost vaših otrok že vzgojena, če so si prisvojili raznega znanja. Res je: bogato znanje vsekako pospešuje časno blagostanje. Toda notranja vrednost človekova, njegovo razmerje do bližnjega, predvsem pa njegovo večno zveličanje je zavisno od njegovih kreposti in od njegove npravnosti. Otroci, ki rastejo v znanju, ne pa v npravnosti, ne napredujejo, marveč nazadujejo. Zal. da te resnice nekateri starši ne marajo uvideti tako dolgo, dokler žalostni ne obstoje ob razsulu svoje sreče, ki so jo razbili njih sicer izolirani, pa izkvarjeni otroci. — — —

Nadvse žalostno pa je, da p o j e m a s t r a h božji in pobožnost. Čuditi se ni, če vemo, da velja danes brezbožnost za prosvitljenost in oliko, brezverstvo pa kot poročilo v javnem življenju. Če toliko mladih dijakov odklanja verski pouk in sv. mašo, če se jih toliko ogiblje svetih zakramentov, bi bilo treba najprej odgovoriti na vprašanje: Kaj pa je te ljudi tako daleč zavedlo? Kajti živeti brez Boga je za človeško srce nekaj nenaturnega. Kdo je bil njih učitelj? Katere knjige in časopise bero? Kdo jim je preskrbel gnoj sramotnih in grdih knjig? V tem oziru naj si izprašajo vest oni, ki imajo skrbeti za blagor države!...

Kjer je vera porušena, tam je razdejano tudi spoštovanje pred avtoriteto, dostojnost, zavest dolžnosti, poštenost, nedolžnost, tam se naseli nesramnost in nenpravnost. Veste pa, kršćanski starši, da življenje danes ni igrača. Žrtve, ki jih nalaga, so velike; vzdrži jih samo ona kreпка volja, ki jo utrjuje upanje na večnost.

Protivniki verske šole se oprijemljejo znane puhlice: »Morala mora biti, toda svobodna, lajiška naj se uči v šoli.«

Značilno je, da zavrača nevera vse verske resnice, ne taji pa nemorale in verske potrebe. Če namreč svobodomiselnici svet sliši, da ta ali oni je brezmoren, se zgraža, ker je brezmoren biti toliko kot brezvesten biti. Tega pa ne marajo. Zato se pa nosijo, kakor da jim je kaj za moralo, da bi ne zbuiali suma s svojimi šolskimi reformami. Pretkan načrt, ki z njim nameravajo evangelij iz šole izriniti. Dolej je bila lajiška morala samo udrinica, ker se še niso zedinili, katere dolžnosti bi ji odmerili. V resnici pa ne bo nič drugega kot poljuben izvelec nekaterih praktičnih naukov iz katekizma, dasi tega vira ne imenujejo. Zdaj pa — kje je avtoriteta?! Učitelju svobodne morale naj bi doslovno otrok verjel, božjo besedo pa naj bi z nevero zavračal!

Katoliški starši morajo pač z vso pravico vprašati, kaj pa bo dalo veljavo in moč novemu npravnemu zakonu, če se Bog, ki dobro plačuje in hudo kaznuje, ki je začetnik morale, niti imenovati ne sme. Če bo učitelj otroke nagovoril: »Otroci, glejte, da boste poslušni, lepega vedenja, odkritosrčni, ponižni, usmiljeni; tuje lastnine ne smete poškodovati, bližnjega ne obrekovati, žalitev morate odpustiti« — mu bodo lahko takoj rekli: »Čemu?« — Kaj naj učitelj nove morale odgovori? Ali naj reče, »zato, ker je v knjigi zapisano!« Kdo je pa knjigo sestavil? — Vlada, zbornica! Pa če Bog nima pravice, je tudi človek nima, da bi drugemu ukazoval in posegal v njegovo vest. — Ali naj učitelj reče: »Če to storiš, boš pohvaljen, drugače pa grajan.« Ali se ne hvalijo danes tudi hudodelci?...

Če bo katekizem iz šol odpravljen, če bo duhovnik iz šole odslovljen, bo imel učitelj v roki knjigo: »Svobodna morala.« Govoril bo otrokom: »Čujte, otroci, kaj vam predpisuje tale knjiga! Tako in tako morate živeti, če hočete biti dobri državljani!« Toda v čigavem imenu bo oznanjal nova pravila za življenje? V imenu znaničnosti? V imenu ljudskega zastopstva? V

imenu ministra? Mladina bo lahko rekla: »Vi govorite o pokorščini, o nedotakljivosti tuje lastnine, o npravnosti, zmernosti. Za vami bodo prišli pa drugi, ki bodo zopet drugače učili.« In kaj bodo odgovorili zastopniki svobodne morale? Rekli bodo: »Če se ne pokorite, bo prišla sila.« Nato bo zagrmelo: »Zvežite nam lahko roke, a volje nam ne morete ukleniti. Vsi smo enaki...«

Kršćanski starši! Npravna vzgoja je velevažna; ne moremo pustiti, da bi nam narekoval kak šolnik, kar mu ravno pride na um; ne smemo je prepustiti poljubnemu sklepu parlamenta, kajti od npravne vzgoje zavisí večnost. In le npravnostni zakon, ki je od Boga, ima moč, ki nas nagne, da se mu pokorimo.

Če govorimo o šolskem vprašanju, ne gre samo za blagor Cerkve, marveč tudi za blagor države... Vsi smo pa edini v tem: Pred padcem v brezno varuje samo versko-npravna vzgoja.

Č.

Ameriške ponudbe posojila.

Belgrad, 19. aprila. (Izv.) Ministrski svet je imel danes dopoldne daljšo sejo. Najprej se je razpravljalo o ameriški ponudbi posojila. Vlada je sprejela to ponudbo Združenih ameriških bank, ki nam hoče dovoliti posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev, in pooblastila finančnega ministra, naj začne pogajanja z zastopniki teh ameriških bank. Pogoji za sklepanje posojila so sledeči: 30% celokupne vsote se izplača v gotovini, ostanek pa se uporabi za investicije, od katerih se nabavi 20% v Evropi, ostanek pa v Ameriki. Za material, nabavljen v Ameriki, veljajo cene, ki so običajne v Evropi za ta material, toda s 5 odstot. poviškom. Glede tečaja in obrestovanja posojila se je sklenilo, da se za pariteto 75 plačajo 7% obresti, za pariteto 80 7½% in za pariteto 85 8% obresti.

Povišanje poštnih pristojbin za 100 odstotkov.

Belgrad, 19. aprila. (Izv.) Poštni in brzojavni minister je radi padanja dinarja odredil, da se s 1. majem povišajo poštno pristojbine za 100 procentov.

DVANAJSTINE ZA MAJ IN JUNIJ.

Belgrad, 19. aprila. (Izv.) Člani finančnega odbora so danes razpravljali o zakonski predlogi glede proračunskih dvanaestine za meseca maj in junij 1922. Ta predloga je zelo velika in ima nad 80 paragrafov. Predloga vsebuje med drugim tudi predlog za najetje notranjega posojila v znesku 1 milijarde dinarjev, nadalje predlog o povišanju zemljiškega davka, o novi 200odstotni nakladi na davke, o uvedbi davka na vino in žganje v Srbiji, o novih taksah, o pobijanju draginje in tihotapstva itd. V parlamentarnih krogi sodijo, da vlada zaradi obsežnosti te predloge ne bo mogla končati proučevanja proračuna do

julija in da bo morala zopet poseči po proračunskih dvanaestinah.

ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKA POGAJANJA.

Rim, 19. aprila. Tekom velikonočnih praznikov so se tu intenzivno nadaljevala pogajanja med državnim podtajnikom Tostijem in jugoslovanskim poslanikom Antonijevićem. Iz poučenega vira se zatrjuje, da so pogajanja znatno napredovala in da so odstranjene vse težkoče; sporazum se bo sedaj z lahkoto v kratkem sklenil. Obe stranki sta osvojili stališče, da se je treba pri aplikaciji rapalske pogodbe ozirati edinole na zblizanje obeh narodov in na pospešenje njunih medsebojnih gospodarskih in političnih stikov. Ne gre torej za strogo izvršitev pogodbenih točk, da ne bi tako pogodba postala nasip med obema narodoma, ampak sklepni člen. Dalmatinska vprašanja so toliko kot urejena; edina nevarnost za sporazum preti v reškem vprašanju.

SEJA MINISTRskega SVETA.

Belgrad, 19. aprila. (Izv.) Danes popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je finančni minister dr. Kumandri poročal o delu genovske konference.

ITALIJA SE TUDI POGAJA Z RUSIJO BREZ VEDNOSTI ANTANTE.

London, 19. aprila. (Izvirno) Angleški listi poročajo iz Genove, da se je baje Italija sporazumela s sovjetsko delegacijo glede izrabljanja važnih rudnikov in velikih gozdnih kompleksov v Georgiji in v kotlini Donca.

IZVRŠILNI ODBOR SOVJETOV O PREDLOGIH ZAVEZNIKOV.

Rim, 19. aprila. (Izv.) Po poročilih, ki jih je prejel zastopnik sovjetske Rusije Čičerin iz domovine v Genovo, je Ljening sklical vserski izvrševalni odbor, ki bo sklepal o finančnih zahtevah zaveznikov.

JAPONSKA NADALJUJE SVOJO ŠIBIRSKO POLITKO.

Tokio, 19. aprila. (Izv.) Ker niso uspela pogajanja med Japonci in vlado v Čiti, je japonska vlada sklenila, da čete, ki se umaknejo iz Sibirije, nadomesti z drugimi.

BIVŠA CESARICA ZITA.

London, 19. aprila. (Izv.) »Times« javlja iz Funchala: Bivša cesarica Zita ostane do svojega poroda, ki ga pričakujejo meseca maja, na otoku Madeiri.

VELIK POŽAR V MANILLI.

Manilla, 18. aprila. (Izv.) Ogromen požar je upepelil okrog 200 hiš. Ranjenih je več tisoč oseb.

VELIK ORKAN V AMERIKI.

Pariz, 19. aprila. (Izv.) Listi poročajo z Amerike, da je silovit orkan opustošil več krajev v državah Illinois, Indiana in Arcansas. 20 oseb je bilo ubitih, več sto poškodovanih.

Velikanska eksplozija v Bitolju.

Bitolj, 19. aprila. (Izv.) Včeraj ob desetih dopoldne se je v tukajšnji smodnišnici pripetila velikanska eksplozija, ki je zahtevala mnogo žrtv. Vnelo se je veliko število vagonov razstreliva. Detonacije so slišali daleč naokoli. V smodnišnici je škoda izredno velika in je pokvarjenih in porušanih precej objektov. Tudi v okolici smodnišnice je poškodovanih mnogo hiš. Nekatere so pogorele do tal.

Bitolj, 19. aprila. (Izv.) Takoj po eksploziji skladišča municije se je uvedla preiskava, ki je dognala, da sta dva bolgarska četaš vrgla v skladišče bombo. Eksplozija je bila tako močna, da je prebivalstvo bežalo iz mesta v hribe. Deset vojakov, ki so stražili skladišče, je ubitih. Vsa starejša poslopja v okolici so pogorela do tal, ker je vsled eksplozije nastal velik požar. V Bitolju se je porušilo več hiš. Poveljnik divizije je bil za časa eksplozije odsoten, ker se je za praznike mudil v Belgradu.

Politične novice.

+ Ljudstvo protestira. Na Velikonočni ponedeljek je imela Kmečka zveza v Šmartnu v Rožni dolini na Štajerskem svoj članski sestanek, na katerem je poročal urednik Smodej. Jugoslovanskemu klubu in načelniku stranke dr. Korošcu se je izrekla popolna zaupnica. V soglasno sprejeti resoluciji se najodločneje zavrača namera prosvetnega ministrstva izločiti veronauk iz višjih razredov srednjih šol in izročiti verouk v ljudskih šolah prosvetnemu učiteljstvu.

+ Protest SLS v Zalcu. Iz Zalca nam poročajo: V ponedeljek 17. t. m. se je vršil tu javen shod Kmečke zveze v Hodnikovi dvorani. Udeležba je bila izredno velika. Na shodu je poročal g. narodni poslanec K r a j n c. Na shodu so bile enodušno sprejete resolucije, v katerih se najodločneje protestira proti kulturnemu boju, ki ga je z vso brezobzirnostjo za-

čelo prosvetno ministrstvo z nameranim razkristjanjenjem šolstva. Dalje se je protestiralo proti nakani, zvišati zopet davke, proti obdavčenju kmetijskih vozil na vzmetih, ki za kmete niso noben luksuz. Zahtevalo se je izenačenje davkov v cel državi, izplačilo 20 odstotnih odtegljajev povodom žigosanja, da se dohodninski davki enakomerno predpisuje in dovoli vpogled v dotične davčne zapiske. Nadalje se v resolucijah protestira proti nameri nesocialne vlade, vreči 566 cestarjev na ceste, in zahtevalo, da se sistira demoralizujoča naredba, po kateri naj prejema davčno uradništvo nagrade za iztirjanje davkov, da se odpuste Vrangloveci in razpišejo volitve v parlament. Zborovalci so se izrekli za avtonomijo nedeljene Slovenije in izrekli Jugoslovanskemu klubu zaupnico.

+ Hrvatska sodba o Šusteršičevi brošuri. »Hrvat«, glasilo hrvatskega bloka, piše: »V Sloveniji je nastopil dr. Šuster-

šič proti dr. Korošcu. Šušteršičev nastop je insceniran v Belgradu. Ne da bi vzeli dr. Korošca v zaščito, je treba spomniti na to, da se imamo za razmah avtonomističnega pravca v slovenski politiki mnogo zahvaliti ravno dr. Korošču. Da se to zapreči, je belgrajski diplomaciji zelo prav prišel nastop dr. Šušteršiča, ker je njegova naloga, da paralizira eventualni skupni nastop Slovencev proti politiki Belgrada. Belgrajski vladi taki napadi vedno prav pridejo. To so bile metode v bivši Avstriji; zakaj ne bi mogli avstrijski ljudje tudi zdaj pomagati Belgradu? — Tako je dr. Šušteršič dobil primerno brcno od glasila bloka, kateremu se v svoji brošuri liže. Splošno pa tudi hrvatski listi Šušteršičev nastop ignorirajo.

+ Jugoslavija in Rusija. O razmerju med Jugoslavijo in Rusijo so pisali boljševiski ruski listi značilne članke, iz katerih posnema belgrajsko »Videlo« sledeče: »Konferenca Male antante v Belgradu ni bila složna glede ruskega vprašanja. Čehi so bili z ozirom na Angleže za prijateljsko nevtralnost, dočim so se Jugoslavija, Poljska in Rumunska oprijele Francije in s tem so se postavile v nasprotje z Rusijo. Sovjetsko časopisje danes piše, da stoje te tri države danes v službi francoske vlade, ki jih plačuje in jih tudi nagovarja, da obdrže svoje armade. Ker Francija zaradi prijateljstva z Anglijo noče odkrito nastopiti proti Rusiji, hoče nagnati v ospredje Jugoslavijo in v Jugoslaviji niso »germanofilic«, ki nastopajo proti Rusiji in proti katerim je hotel g. Ninčević nastopiti preko svojih listov, ampak Frankofili, ki tvorijo glavni element proti sovjetski Rusiji. Na to nadaljuje boljševiski list: »Jugoslavija nima nobenega vzroka nastopati proti sovjetski Rusiji, toda ona je danes slepo orodje v rokah Francije. Jugoslavija je danes središče protiruske agitacije in zlasti Srbija nosi protirusko zastavo. Francija garantira Jugoslaviji, današnji politični sistem in obenem nadmoč Belgrada nad državo SHS.« — V tem tonu piše tudi »Balkan«, organ Velizara Jankovića.

Dnevne novice.

— Umrla je včeraj popoldne v Ljubnem pri Podnartu gospa Rozalija Cvenkel. Pokojnica je bila daleč na okoli znana po svoji radodarnosti. Rečeji jo bodo težko pogrešali. Spomnila se jih je tudi v svoji oporoki. Bila je vzor krščanske žene in matere in je svoje katoliško prepričanje vedno in povsodi naglašala. Vedno je z navdušenjem sodelovala pri naših organizacijah in jih tudi gmočno podpirala. Pokojnica je bila dobro znana z dr. Krekom, ki jo je zelo spoštoval, pogosto obiskal in se večkrat izrazil, da mu je dala v njegovi mladosti mnogo dobrih nauk. Vzgojila je štiri sinove, ki so vsi ugledni pristaši naše stranke. Pokojnici daj Bog večno plačilo! Preostali nam iskreno sožalje!

— Šušteršičeva brošura ima zaznamovati prvi veliki uspeh. Nekdo, ki nam je dobro znan, je namreč pri njej zaslužil 148.000 K. Pri tem uspehu bo tudi ostalo. Menda je to bil tudi glavni namen brošure.

— Poroka. V Novem mestu se je na velikonočni ponedeljek poročil trgovec g. Alfonz Oblak z gđ. Kristino Springer, hčerko trgovke in posestnice v Novem mestu. Bilo srečno!

— Eksplozija v kamniški smodnišnici. Poročajo nam iz Kamnika: 18. t. m. ob pol 9. uri zvečer je v sušilnici v severnem delu smodnišnice nenadoma eksplodiral tam shranjen dinamon. Detonacija je bila silna in so popokale vse šipe hiš, ki se nahajajo v bližini. Po detonaciji je izbruhnil velik požar, katerega odsev se je videl daleč okoli. Kamniških meščanov se je polastila velika panika. Vsi prestrašeni so pribežali iz stanovanj; med njimi so krožile govore o mnogih žrtvah in o veliki nevarnosti. V sušilnici so se nahajali trije sodčki dinamona, dočim ga je bilo v sosednjem objektu nad 6000 kg. Vendar pa nevarnosti za sosednje objekte ni bilo, ker so dovolj oddaljeni drug od drugega. Požrtvovalni domači požarni brambi in delavstvu se je posrečilo požar lokalizirati in pogasiti. Pri tej priliki se je pokazalo, kako neumno je bilo, da so posekali drevje, ki je rastlo med posameznimi objekti in tvorilo precejšnjo zaščito za slične prilike.

— Lep red. Neko šolsko vodstvo nam sporoča: Šolske oblasti so vedno naganjale šolska vodstva, naj si naroče za svoje šole v Belgradu izhajajoči mladinski list »Naš List«. Naročil sem ga v začetku letošnjega leta in postal tudi naročnino 48 K. Prejel sem pa samo prvo številko za januar, potem pa nič več. Vkljub temu, da sem že opetovano vprašal upravništvo, zakaj se mi list ne pošilja, ne dobim niti odgovora, niti lista. Sedaj pa višji šolski svet zopet naroča šolskim vodstvom, naj si naroče tudi v Belgradu izhajajoči list »Težake«. No, pri tej skušnji si bodem dobro premislil, predno bodem še kak list naročil v Belgradu.

— Svetomir Nikolačević umrl. Dne 18. t. m. je v Belgradu umrl Svetomir Nikolačević, oče predsednika Jugoslovanskega novinarskega združenja in znanega publicista Dušana

Nikolačevića. Pokojni je bil svoječasno ministrijski predsednik, predsednik srbske Narodne skupščine, minister za zunanje zadeve, vseučiliški profesor itd. Dosegel je častitljivo starost 78 let.

— Združitev zagrebških bolnic. Zagrebška bolnica usmiljenih bratov se nahaja na zelo neugodnem prostoru na Jelatičevem trgu, zato se je že ponovno razpravljalo o njeni premestitvi. Kakor poročajo zagrebški listi, namerava vlada rešiti to vprašanje tako, da bi se ta bolnica združila z bolnico usmiljenih sester na Vinogradski cesti. Dvomimo, da bi se ta načrt obnesel, kajti obe bolnici sta bili že dosedaj vedno prenapolnjeni in bi po njihovi združitvi, tudi če se sežida nekaj novih paviljonov, še manj zadoščali zahtevam.

— Zlostna obletnica. Zadnje nedeljo je minulo 10 let, kar je pretečela svet strašna novica, da se je potopil največji parnik na svetu »Titanic«, moderna, dragoceno opremljena ladja s 7 nadstropji, na svoji prvi poti v Evropo v noči od 14. na 15. aprila. Zadel je ob velikanske ledene plasti in v nekaj minutah izgnila s 1503 ljudmi v morske globine. Z rešilnimi čolni so se oteli smrti otroci in ženske. Nekatere žene so ostale pri svojih možih in so šle tako z njimi vred v smrt. Kapitan »Titanica« Smith je rešil otroka s čolnom ter se je vrnil na ladjo, da bi z njo vred izgnil v morskih valovih. Ob zvokih parnikove kapele pod sinjim, z zvezdami posejanim nebom, se je »Titanic« pogreznil v morske globline.

— Poškodba. Z nožem v trebuh je sunil na cesti v Dolu Franc Vidmar Petra Praška in ga je težko ranil. Orožniki so Vidmarja aretirali.

— Vabilo na III. redni občni zbor »Zadruga zidarskih mojstrov«, ki se vrši dne 30. aprila 1922 ob 10. uri dopoldne v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani (pri nesklepnosti eno uro pozneje) s sledečim sporedom: 1. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Potrđilo združne doklade za 1922. 3. Služajnosti. — Odbor. (K)

— Društvo konceptnih uradnikov politične uprave v Sloveniji ima v soboto dne 22. aprila 1922 ob 3. popoldne svoj redni letni občni zbor z običajnim sporedom in sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. (K)

— Gozdarsko društvo v likvidaciji vabi vse člane in prijatelje na redni občni zbor, ob enem ustanovni zbor Podružnice Jugoslovanskega šumarskega združenja, ki se bo vršil dne 4. maja 1922 ob 10. uri 30 min. v Narodnem domu v Mariboru. Dne 5. maja bo izlet v okolico Maribora in na Pohorje. Natančnejši podatki so razvidni iz aprilove številke »Šumarskega lista«. — Odbor.

— Umor radi dediščine. Pred par dnevi je v neki vasi v bližini Lazarevca Živorad Marković s pomočjo svoje neveste ubil svojega brata in ga vrgel v globok vodnjak, samo da bi podedoval posestvo sam. Nečloveškega brata in njegovo nevesto so orožniki zaprli.

— Nepošten uradnik. V Sarajevu so te dni zaprli uradnika Ivkovića, ki je bil nastavljen pri računskem oddelku pokrajinske vlade. Svojim znancom je nakazoval precejšnje zneske, in sicer je te zneske vedno vpisoval, ko je nakazil pole njegov šef že podpisal. Na ta način je škodoval državo za več kot 100.000 kron, ki si jih je s svojimi znanci porazdelil.

— Nepreviden šofer. Hlapec Anton Kotar iz Litije se je peljal v Trebnje po vrvi za prevoz novih zvonov v Poljsk. V Trebnjem pa mu je pridrvel nasproti avto. Navzlic znamenjem šoferju, da naj vozi počasneje, ker sta konja plašljiva, je šofer ustavil avto šele v trenutku, ko je privozil mimo konj. Konja sta se nenadoma splašila in skočila v stran ter padla eden na drugega. Kotar je skočil z voza, hoteč konja pomiriti. Pri tem ga je konj udaril s kopitom po čelu, da je nezavesten padel na tla. K sreči konj ni bil podkovan. Kotarja so prepeljali v bolnišnico.

Štajerske novice.

Š Poročno darilo ptujskega okraja h kraljevi poroki. V Ptuj se je sestavil pod predsedstvom vodje okrajnega glavarstva dr. Otmar Pirkmaierja poseben odbor zastopnikov ptujskega, ormoškega in rogaškega okraja, potem mesta Ptuj, vinogradnikov, industrijcev ter obrtnikov, ki namerava v znak udanosti pokloniti Nj. Vel. kralju posebni poročni dar. Na tozadnem sestanku v Ptuj dne 30. marca t. l. je bil sprejet predlog, da naj obstoja ta dar v okusno aranžirani skupini glavnih gospodarskih proizvodov okraja. Domača obrt in umetnost bo zastopana v umetniško izdelanih z narodnimi rezljanimi motivi ter s slikami okrašenih sodih, v katerih bo najboljši vinski pridelek haloških, ormoških, slovenjgorških in rogaških vinskih gor. Cela skupina bo, preden se odpošlje, razstavljena v Ptuj, ter se namerava porabiti izkupiček razstave za sklad protituberkulozne lige v Ptuj.

Š Praški pevski zbor »Smetanec« v Mariboru. Ze ob prvem nastopu na Velikonočni ponedeljek na grobu škofa Slomskega ter urednika Tomšiča, kjer je zbor pozdravil prof. dr. Medved, se je občinstvo prepričalo, da takega dovršenega pevskega zbora v Mariboru še ni bilo. To prepričanje se je utrdilo v tork pri koncertu v Götzovi dvorani. Zbor je prišel z »Bože pravde« in »Kde domov mój«. Nato šele je nadaljeval svoj obsejni spored. Vsaki točki je sledilo vsesplošno navdušeno odobravanje, ki je doseglo svoj višek, ko so zapeli tudi »Slovenec sem«, katero pesem so ponovili. Med odmori so društva poklanjala vence in sicer Glasbena Matica, Slovensko žensko društvo, Čehoslovanski klub Maribor. Slednji je poklonil dirigentu Černyju krasno diplomu. Pevsko društvo »Drava« je poklonilo svoj venec pri odhodu iz Maribora. Zadnji točki »Rolinčica« (Kmetička) so pridelali še pesem, za katero je bil zbor na tekmi čehoslov. pevskih društev v Pragi pred odhodom odlikovan s prvo nagrado. Občinstvo se kar ni hotelo ločiti. Ze ko so pevc odhajali, so se vsled navdušenja prekipavajoče zahteve vrnili ter zapeli še tri narodne pesmi. Ko je bilo že mnogo občinstva zunaj, je prof. dr. Medved zaprosil še za »Kde domov mój«. Dirigent je ugodil še tudi tej želji. Občinstvo se kar ni moglo ločiti iz dvorane.

Š Akejski odbor za pomoč gladujočim v Rusiji se je konstituiral tudi v Mariboru. Protek-

torat so prevzeli: okr. glavar dr. Lajnšič, mestni župan Grčar in stolni prošt Matek. Za predsednika akcijskega odbora je bil izvoljen prof. dr. Kotnik (namestnik prof. dr. Pivko), za tajnika prof. Fava (nam. L. Zajec), za blagajnika ravnatelj A. Križnič (nam. ravatelj Dolenc); poglednika računov g. Zaplotnik, gđ. Metka Bračičeva. — G. prof. dr. Kotnik je podal obširnejše poročilo o situaciji v Rusiji in o akciji, ki so jo pri nas in v drugih državah podvzeli za pomoč gladujočim. Nadalje je odbor sklepal o raznih pripravah za nabiranje denarnih prispevkov. Zastopnik cerkve je obljubil, da bo ordinariat storil vse, kar je mogoče, da podpre to plemenito akcijo. Kakor izvezo, se je v naši škofiji nabralo že čez 60.000 K in odposlalo potom mednarodnih pomožnih organizacij v Rusijo. — Delo blagajnika je znatno olajšal g. okr. glavar, ki je ponudil, da dá na razpolago pisarniško moč in pisalni stroj. — Na razne predloge se je sklenilo naprositi strokovne organizacije, da bi se koncem aprila ali dne 1. maja ena ali več delovnih ur posvetilo Rusiji. — Po hišah bodo nabirali Orli in Sokoli. — G. nadzornik Lichtenwallner je obljubil, da bo propagiral to idejo med učitelstvom, ki bo skušalo razširiti akcijo na deželo. Tudi se bo učitelstvo zedinilo glede zneska, ki se eventualno odtegne od plače za pomoč gladujočim. — V tem smislu se bo vplivalo tudi na druge kategorije javnega in zasebnega uradništva. — V Mariboru se bo določil »ruski dan«, ki bo posvečen ruski akciji. Pripomnimo, da so se sinočnje seje udeležili zastopniki raznih društev in političnih strank, ki tvorijo širji odbor. V tem širjem odboru so zastopniki vseh slojev in je tako pri akciji deležen ves Maribor brez razlike. — V zadevah za gladujoče v Rusiji se lahko zainteresirani obračajo na predsednika akcijskega odbora prof. dr. Kotnika oziroma tajnika prof. Fava (oba državna realka). Telefonične vesti sprejema št 251 (Jugoslav. matica).

Gospodarstvo.

g Prodaja lesa in drv iz verskozakladnih in državnih gozdov na Gorenjskem. V verskozakladnih in državnih gozdih se proda na panju približno 6100 plm mehkega lesa za teh. porabo, 2480 prn trdih in mehkih drv in 1100 prn smrekovega lubja. — S kolekom 2 Din, takso 20 Din in 10% vadijem opremljene ponudbe je poslali do 3. maja 1922 šumski upravi na Bledu, ki daje vsa potrebna pojasnila. 1482

g Uprava Državnih monopolov, odelenje administrativno, je z odredbo z dne 1. aprila 1922, M. broj 5323, odredila, da se ima za tipe vžigalic, ki niso bili predvideni v naredbi te Uprave z dne 4. marca 1922, Pov. M. broj 50, pobirati sledeča povišana monopolna taksa: Male švedske »The Zawati Loncer«, škatljica s 35 do 50 klinčki, po Din 0-28; male švedske »Solo«, škatljica s 35 do 50 klinčki, po Din 0-22; male parafinske »Mikado-Ruše«, zavojček od mehkega papirja do 80 klinčkov, po Din 0-22; velike parafinske »Mikado-Ruše«, zavojček od mehkega papirja, z 81 do 110 klinčki, po Din 0-32; švedske normalne »Mikado-Ruše«, škatljica s 60 do 65 klinčki, po Din 0-30. — S tem se dopolnjuje razglas pokrajinske monopolne direkcije z dne 11. marca 1922, št. 908, Uradni list št. 25 iz l. 1922.

g Carine prost uvoz dinamomot. riev. elektromotorjev itd. Po odloku C. br. 61602 so elektromotorji, dinamostroj iz tarifne številke 642 uvozne tarife prosti od uvozne carine, če jih uvozijo industriji, obrtniki itd. za lastno potrebo in če se pri carinjenju predložijo tozadavno potrđilo trgovske zbornice, da so ti stroji zares za lastno potrebo dotičnega uvoznika. — Po pripombi k tarifni številki 642 pa so taki motorji in stroji prosti od carine samo, če se predložijo potrđilo ministrstva za trgovino in industrijo, da se taki predmeti ne izdelujejo v zemlji. Ker si ti dve določbi navidezno nasprotujeta in si niti uvozniki niti trgovske zbornice in carinski organi niso bili na jasnem, ali je za carino prosti uvoz zadostno potrđilo trgovske zbornice, ali pa se mora predložiti razven tega še potrđilo ministrstva za trgovino in industrijo v Beogradu, je na intervencijo trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani generalna direkcija carin dala carinarnicam sledeča pojasnila: Odlok Ekonomsko-finančne komisije C. br. 61602 od 22. septembra 1920, ki je po členu 130 ustave nezakoniten, ostane neodvisen od sremenjene in dopolnene splošne carinske tarife v polni veljavnosti. Zaradi tega zadostuje, da uvozniki, ki so označeni v točki I. omenjenega odloka (industriji, obrtniki, kmetovalci itd.) pri uvozu dinamostroj. elektromotorjev itd. predložijo samo potrđilo trgovske zbornice, odnosno kmetijske podružnice, in se jim morajo stroji na temelju tega potrđila na carinarnici odpraviti prosto od carine. To ugodnost uživajo tudi samoupravna telesa (šolnice, okraj. itd.). Potrđilo ministrstva za trgovino in industrijo, da se taki stroji in motorji ne izdelujejo v državi, morajo v svrhu oprostitve od carine predložiti oni uvozniki, ki niso industrijalci, obrtniki ali kmetovalci, torej vsi oni, katerim trgovske zbornice v smislu odloka C. br. 61602-20 ne smejo izdati v tem odloku predpisane potrđila (n. pr. trgovalci itd.).

g Pridelovanje riža in bombaža v Indiji. Po poročilu mednarodnega poljedeljskega združenja, urada za splošno statistiko v Rimu, je bilo lanske leto 32.032 tisoč ha polja obsejana z rižem; proti letu 1920 se je povečala obsejana površina za 3,5 odstotkov, proti letu 1915 do 1919 novorečno za 2,7 odstotkov. — Kar se tiče bombaža, se cení njegov pridelek lanske leto na 7856 tisoč stotov proti 6580 v letu 1920 in proti letu 1915 do 1919 povprečno 7575. Letošnji pridelek bombaža je namreč 119,4 odstotkov predlanskega pridelka ter 103,7 odstotkov povprečnega pridelka 1915 do 1919 l. dasi je bila obsejana površina v 1921 l. 7225 ha proti 7976 ha v predlanskem letu.

g Opekarstvo — rokodelska obrt. Na občnem zboru Jednote za povzdigo opekarne obrti na Češkem, ki se je vršil 9. t. m., se je sklenilo delati z vsemi silami na to, da se opekarstva podjetja prizna za koncesionirano obrt, oziroma rokodelstvo ter da bi tehnično vodstvo opekarskih zavodov imele v bodoče v

rokah samo kvalificirane moči — absolutne strokovne opekarne šole. Zaenkrat ustanovi Jednota izpraševalno komisijo, ki bo preizkušala vse današnje opekarne uravnitelje, moiste in t. d. Pri tem se bo gledalo večkako na to, da ne bi nastal pretdid prehod od sedanjih odnošajev k novim razmeram.

g Znižanje cen češkega eksportnega sladkorja. Češkoslovaška sladkorna izvozna družba je znižala ceno vseh vrst sladkorja za izvoz za pol čl. krone. Na ta način je dobila sladkorna cena priteteto svetovnega trga.

BORZE.

Zagreb, 19. aprila. (Izv.) Devize. Berlin 25-26,625, Bukarešta 61-62, Milan 410,80-415, London 338-00, New York 75,50-76,25, (kabel) 0-77,50, (čeki) 0-76, Pariz 700-710, Praga 154-155, Svica 1475-1485, Dunaj 0,99-1,005, Budimpešta 9,50-9,85, Varšava 0-2,25. — Valute. Ameriški dolarji 74-74,75, avstr. krone 1,025-0, francoski franki 695-700, napoleonidori 225-0, rumunski lei 57,50-59, italijan. lire 405-413. — Belgrad, 19. aprila. (Izv.) Devize. Berlin 26,50-26,80, Budimpešta 10-0, Curih 1490-0, Dunaj 1-0.

Curih, 19. aprila. Berlin 1,74, New York 514, London 22,69, Pariz 47,625, Milan 27,85, Praga 10,15, Budimpešta 0,65, Zagreb 1,675, Varšava 0,14, Dunaj 0,064, avstr. krone 0,06.

Berlin, 19. aprila. Dunaj 3,83, Budimpešta 36,45, Milan 1583, Praga 585,44, Pariz 2701,60, London 1285,85, New York 291, Curih 5662,90.

Praga, 19. aprila. Dunaj 0,555, Berlin 16,675, Rim 272,50, Budimpešta 6,08, Pariz 465, London 221,125, New York 50, Curih 975,50, avstrijske krone 0,60, italijanske lire 269,50.

Ljubljanske novice.

lj Pozdrav češkim pevcem! Včeraj popoldne ob treh se je pripeljal v Ljubljano češki pevski zbor »Smetanec« iz Prage. Ljubljana jih je sprejela sicer skromno, vendar pa zelo prisrčno. Na kolodvoru so jih pričakovali ljubljanski pevci in zastopniki pevskih in drugih društev. Pozdravil jih je s kratkim nagovorom g. dr. Ravničar, nakar so odšli na svoja stanovanja. Slovanske brate iz severa iskreno pozdravljamo in jim želimo na njihovi turneji največjih uspehov!

lj »Smetanec« Prešernu. Češki pevski zbor »Smetanec« bo danes ob pol 11. uri na čast največjemu slovenskemu pesniku Fr. Prešernu pred njegovim spomenikom na Marijinem trgu zapel več pesmi in položil lep venec. Občinstvo opozarjamo, da tej počastitvi spomina našega Prešerna v največjem številu prisostvuje.

lj Na belo nedeljo 23. aprila vprižore šentjakovski Orli ob 8. uri zvečer v Ljudskem domu veseloigro »Charleyeva teta«. Vstopnice se dobe v predprodaji v trgovini gospe Češnovar, Stari trg 16, v nedeljo 23. aprila pa v šentjakovski Prosveti, Sv. Florijana ulica 15/1.

lj Seja krajevnega odbora S. L. S. za šolski okraj se vrši danes, dne 20. aprila točno ob 8. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni. Radi važnosti seje je neobhodno potrebno, da se je vsi zaupniki številno udeležijo. — Predsednik.

lj Zborovanje Vincencijevih konferenc ljubljanskih bo v nedeljo dne 23. aprila 1922 ob pol 4. uri popoldne v Marijanišču združeno z zborovanjem družbe sv. Elizabete. Delavni in podporni člani Vincencijevih konferenc se vabijo k obilni udeležbi. — Predsednik.

lj Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani. Skupna pevska vaja in važen razgovor se vrši danes v četrtek dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer. V petek, dne 21. t. m. se sestane polnoštevilni zbor pred deželnim muzejem v koncertnih oblekah v svrhu fotografiranja ob četrt na 7 zvečer. Točno. Odbor. (K)

lj Poziv pevcem in pevkam! Po vsej naši državi se proslavi svatba prvega jugoslovanskega Kralja, našega junaškega prvoboritelja za svobodo, Nj. Veličanstva Aleksandra I. s princeso Marijo. Prirede se povsod razne slavnosti, v prvi vrsti pa veliki koncerti. Tudi Ljubljana, slovenska prestolica, ne sme zaostati za drugimi mesti Zato priredi muzika Dravske divizijske oblasti svečanostni koncert, na katerem se bo izvajala velika simfonija češkega skladatelja Rud. Zamrzle »Življenje in smrt« (Mors et vita) v c-mollu za sole, zbor in orkester. Simfonija je posvečena vstajenju Jugoslavije. V to svrhu vabim vse ljubljanske gg. pevke in pevce, da sodelujejo pri tem patrijičnem koncertu in se oglase z dopisnico na moj naslov ter mi naznanijo svo glas in stanovanje. — Kapelnik dr. Josip Cerin, Gospodstva cesta 14.

lj Napad na stražnika. Stražnik Pavel Kavšek je 18. decembra 1922 zvečer opravil službo na Vodnikovem trgu. Prišli so mizarski pomočnik Jože Vambergar z ženo in Stefan Blažič, ki se je nesposobno obnašal, vsled česar ga je stražnik ustavil. Medtem je pa udaril Vambergar stražnika trikrat čez levo uho, ga priel za suknjo, odpel vse gumba in raztrgal službeno vrstico. Vambergarju je prisodilo deželno sodišče 3 tedne zapor.

lj Nevaren vlomilec je oženjen čevljar Matija Grlić. Zaradi raznih tatvin je bil že štirikrat predkaznovan. Dne 17. novembra 1921 so ga izpustili iz 6 mesečne težke ječe ljubljani. Dne 26. januarja 1922 je ukradel v Zagrebu Josipu Vrečko v gostilni Kovač v Gajevi ulici nekaj kož in čevljev v vrednosti 4520 kron in izginil iz Zagreba. Dne 31. januarja 1922 je pa Grlić vlomil v trafiko invalida Jakoba Debeliaca v Lattermannovem dvorodu. Ko si je prinarvil blago, da bi ga odnesel, ga je na zasadi višji policijski stražnik Aloizij Barič, kateri je Grlića aretirali. Deželno sodišče je Grliću prisodilo 1 leto težke ječe.

lj Ponerba pri železnicarjih. Anton Flander je služil kot sluga pri železnicarjih v Ljubljani. Prejemal je med drugimi posli tudi denar

centrali na Dunajski cesti in ga izročal knjigovodkinji Alojziji Pochly. Dne 10. februarja 1921 je poslala Pochlyjeva Flandra zopet po denar v centralo, kjer so mu našli 22.000 K, katerih pa Flander ni prinesel Pochlyjevi, marveč si je denar pridržal in pobegnil. Flander, kateri je bil že osemkrat predkaznovan, je bil obsojen na šest mesecev težke ječe.

li Policijska kronika. V Zvezdi je bil Jožefu Košičku ukraden dežnik. — V Koutnyjevi gostilni na Dunajski cesti je bilo Ivanu Korenu iz denarnice ukraden 500 K denarja. — Na Dunajski cesti sta dva kolesarja tako neprevidno vozila, da je eden zapeljal v 12 letno Merito Polak, drugi pa v Viktorja Kobdila, ki je bil poškodovan. — Svoji materi je vzel mladi Rudolf Gale z Osojne poti nekaj smodnika, s katerim je napolnil steklenico in odšel z njo na Grad, kjer so ga tovariši veselo pozdravili. Konec otročji zabavi je bil tragičen: mladi Vindiš je vrgl v steklenico gorečo vžgalico, smodnik se je vžgal in raznesel steklenico, katere deli so ranili v koleno Viljema Stržina. — Soprogi finančnega nadsvetnika Ranta je bila dne 15. t. m. ob pol 12. uri na Vodnikovem trgu ukradena denarnica, v kateri je imela 390 K denarja. — Dva sumljiva moška: prvi obrit, oblečen v rjavo, vojaško bluzo, star 28 let, drugi visoke, močne postave, star 20 do 23 let, sta ponujala na Lepi poti nekemu kovaču staro železo, ki je bilo najbrž ukraden. Moža sta jo odkurila, ker jima je pošteni kovač stavil nekaj njima neljubih vprašanj.

li Zdravstveni izkaz. Od 9. do 15. t. m. je umrlo v Ljubljani 17 moških in 6 ženskih, sku-

paj 23 oseb. Umrli so: 2 vsled življenjske slabosti, 6 vsled jetike, 5 vsled pljučnice, 1 vsled zastrupljene rane, 1 vsled srčne hibe, 2 vsled raka in 6 vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Rodilo se je 24 moških in 16 ženskih, skupaj 40 otrok. Od nalezljivih bolezni je bil prijavljen samo 1 slučaj davice.

li Dežnik se je našel v stolnici. Dobi se v upravi »Slovenca«.

Prosveta.

pr Mariji Kogoj: Zbori: Barčica. Te dni je izšlo to najnovejšo glasbeno delo znanega skladatelja Marija Kogoj in se dobi v vseh knjigarnah za ceno 12 K.

pr Praktična knjiga za kmetstvo ljudstvo. Podpregladnik finančne kontrole Alojzij Ermenc v Podčetrtku je izdal knjigo, s pomočjo katere si lahko vsak takoj izračuna površino parcel, prostornino vsakovrstnih posod, kakor sodov, kadi, valjev (cilindrov) itd., ugotovi v neopolnih sodih, valjih in kadeh se nahajajočo tekočino, in živo težo goveje živine brez tehtnice. Razen tega pa so v knjigi pojasnila vseh geometričnih računov in računov z ulomki. Knjiga ima tri tabele.

pr Stifibrav Dominik: Simon Gregorčič. V Ljubljani 1922. Izdala in založila Tiskovna zadruga, 152 str. (Pola in cili 10. zv.) Knjiga je slovenski prevod češkega spisa mladega, zalibog že pokojnega učenika. Po kratki biografiji Gregorčiča podaja podrobno, z vsoto znanstveno metodo a vendar poljudno napisano analizo Gregorčičevega pesniškega dela.

Iz vsega dela odseva ne samo temeljito znanje predmeta, ki ga je pisatelj vseskozi prestrdal, ampak tudi velika pisateljeva ljubezen do Gregorčiča in njegovega naroda. Odkar je Celakovski pred devetdesetimi leti pisal o Prešernu, nismo dobili iz češkega peresa s takim znanjem in tako z ljubeznijo pisane knjige o kakem slovenskem pisatelju. Saj se skoro lahko reče, da niti mi sami nimamo o nobenem našem pisatelju tako podrobno pisane razprave, kakor je ta češka. Tako je knjiga znamenit pojav tudi na polju znanstvene književnosti, prekrasen spomenik češko-slovenske vzajemnosti, ljubiteljem Gregorčičeve pesmi, posebno njegovim ožim rojakom, na najlepši velikonočni dar. Cena broširane izvedbe 10.— Din, mehko vezanemu 13.— Din. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Turistika in sport.

Klub kolesarjev in motociklistov »Mirja« v Ljubljani priredi v nedeljo dne 23. t. m. »Otvoritvene dirke« na progi Ljubljana—St. Vid. Start in cilj pri km 2.200 v Zg. Šiški. Začetek ob 14.30. Na ciliu promenadni koncert. Dirka se v teh-le kategorijah: Novinci 3 km, juniorji 5 km, seniorji 3 km, glavna 10 km, damska 2 km, Handicap 5 km, hrv. podsavezna 5 km, tolažilna 3 km. Posebno zanimanje vlada v sportnih krogih že sedaj za damsko dirko, kar je gotovo nekaj novega za Ljubljano. Razen tega se bodo nudili slavn. občinstvu gotovo srditi boji za zmago v glavni dirki

med našimi in hrvatskimi prvaki. Zvečer ob 19.30 v hotelu »Tivoli« sportni družabni večer. Razdelitev nagrad in dirke na aparatih v dvorani. Vstopnina na ciliu: sedeži I. vrste 10 Din, sedeži II. vrste 5 Din, stojišča 2 Din, člani in dijaki proti izkaznici 1 Din, pri večerni prireditvi 5 Din. Vstopnice sedežev na ciliu veljajo tudi za večerno prireditev. Prijave k dirkam je nasloviti na A. Šiško, kavarna »Prešeren«. Zaključek prijav v petek 21. t. m. ob 22. uri. — Odbor. (K)

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Psilurum diferenc v C	Nebo, vetrovi	Padačina v mm
18. 4. 21 h	731.9	8.9	1.1	v obl. j. z.	—
19. 4. 7 h	733	4.8	0.9	megla	—
19. 4. 14 h	732.3	1.3	1.5	obl.	—

Zelo prijetno deluje pri drgnjenju hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kozmetikum za negovanje kože zob in ust, lekarn. Feller-ja prijetno dišeči »Elsaluid«. Je mnogo močnejši in boljši kot Franc. žganje in že 25 let priljubljen. 3 dvojna stekla ali 1 specij. steklo z ovitkom in poštn. pošlje za 72 K: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 134. Hrv.

Kopališče * PIŠTANY * Čehoslov.

ZDRAVI: Trganje, revma, Ischias itd. — Sezona je že v polnem teku. Izvrstna brzovozna zveza. — **Thermia Palace** kopališni hotel je zgrajen nad izviri. — **Grand hotel Royal** v zdraviliškem parku. Zdravil. gostie iz države SHS dobijo za izravnanje valute **znatne popuste.** — **Pojasnila** tudi za domače zdravljenje z orig. zdrav. gilo »Pi. Qua« daje: Tourist Office, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6 in zdrav. ravnanjstvo Pištany. — Dalje Medjunarodna banka d. d. Zagreb, Nikoličeva ul. 7, ki preskrbi tudi denarna nakazila, čeke in kreditna pisma.

Dežne plašče

za dame in gospode v veliki izbiri priporoča trdka

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mostni trg 11.

FRIZERKO

(ali frizerja za dame) večšo onduliranj, iščem proti mesečni plači od 2800 do 3600 kron. Zelo dobra napitnina in odstotki.

Salon »Violeta«, Brod na Savi. 1478

Mlajšo

pisarniško moč

izurjeno in zanesljivo, sposobno tudi za začasno potovanje, sprejme večje industrijsko podjetje. — Ponudbe pod »Trajno II-D-1« na Interreklam d. d. Zagreb, Ilica 21.

Hrastove sode

od petroleja, olja in masti kupimo. Ponudbe s ceno na: LJUBLJANA, poštni predal 151.

2 dijaka ali 2 gospoda

sprejem na stanovanje in hrano. Kje, pove uprava Slovenca pod št. 1476.

Agente iščemo

za obisk zasebnikov za prodajo časa primerne, lahkega predmeta, potrebne v vsakem stanu. Dober zaslužek, minimalen trud. Oglasiti se je na upravo SLOVENCA pod šifro »L. 1477«.

Trgovska hiša v Mariboru

na najprometnejši ulici, blizu kolodvora, dvonadstropna, z dvema lokaloma, pred 8 leti zidana, se zamenja za hišo ali vilo v Ljubljani ali tudi prodaja. — Ponudbe pod »Trgovski lokali« na Anončni zavod Drago BESELJAK in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1391

Lep, zelo pripraven KOLESELJ se prodaja

v St. Vidu nad Ljubljano št. 4 za 10.000 kron. 1485

110 hrastovih kolov za ograjo je na prodaj.

SEVER & KOMP., LJUBLJANA, 1484 WOLFOVA ULICA 12.

FIAT

tovorni auto 2 in 3 in pol tone generalno popravljeni nudi

J. Gorec, Ljubljana

Naznanjam cenj. odjemalcem in občinstvu, da sprejemam v Ljubljani na Dunajski cesti št. 9. II. dvorišče

klobuke in slamnike

v barvo, beljenje in preoblikovanje, kakor poprej.

Cene zmerne! Postrežba točna! Se vljudno priporoča

1501 J. Stemberger.

Kje se točijo pristna vina?

Kadar prihajate v Ljubljano, oglasite se pri »FRIDRIHU«, Mostni trg št. 13, na dvorišču poleg kleti, kjer dobite poleg dobre kapljice, dolenske, štajerske (haloške) tudi najboljše kranjske KLOBASE in mrzla jedila. 1401

Tri HIŠE prodam v Ptuj

v prometni Ljutomerski cesti, nasproti kolodvora, in sicer: 1. št. 14 a, enonadstropna; 2. št. 14 b, pritlična, z mansardami na dvorišču, velika veranda in vrt; 3. št. 20, trinadstropna, najmodernejša zidana, vodovod, motor, velik suh suterren, primeren za kako fabriško podjetje ali trgovino v velikem, velik vrt za stavbišča. Posredovalci izključeni. — JOŽEF KRAJNC, kaplan, Ljutomerska cesta št. 16, Ptuj. 1430

Veterinarska uprava!

Državna kontrola!

PATRIA

Zavod za proizvodnjo seruma BEOGRAD-SUBOTICA

Brzjavlj: PATRIASERUM SUBOTICA Telefoni: SUBOTICA 60. - BEOGRAD 472.

Naznanilo!

Naznanjamo cenj. gosc. veterinarjem in posestnikom, da smo v našem zavodu (Subotica) pričeli z izdelovanjem spodaj označenih cepivov in serumov.

Proizvajamo proti sledečim živalskim boleznim cepivo odnosno vakcine:

Vrančni prisad, svinjski vrbanc, rdečica, svinjska kuga, svinjska septikemija, kolera perutnine, petehialna mrzlica (peteča), in mlečnik pri žrebetih, kužni splav (abortus), šuštač (šumeče bule), kužno vnetje pluć in dizenterija novorojenih.

Diagnostična sredstva: tuberkulin in oftalm. Sredstva za pokončavanje: »Murin« za pokončavanje poljskih in hišnih miši in »Ratin« za pokončavanje podgan.

Naš zavod hoče v najkrajšem času postaviti v promet zgoraj označena cepiva, diagnostična kakor tudi sredstva za pokončavanje in o tem pravočasno obvestiti c. g. veterinarje in posestnike.

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja povodom nesrečne smrti našega ljubljenelega soproga, očeta, sina, brata in strica, gospoda

Franca Kušar

izrekamo tem potom prirčno zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo vli. duhovščini, gasilskemu društvu za častno udeležbo pogrebne sprejoda, lovskemu društvu, požrtvovalnemu orožništvu, domačim fantom za pomoč in tolažbo v trenutku strašne nesreče in vsem, ki so prebalega pokojnika spremlili na poslednji poti.

Prav posebno zahvalo izrekamo še vsem, ki so položili vence na njegov prerani grob.

Kozarje, dne 19. aprila 1922.

Rodbina Kušarjeva.

Ako še niste, pošljite naročnino!

SVETLO-KOPIRNE ODTISE

(PAVZE) STAVBNIH, STROJNIH I. DR. NACRTOV, POZITIVNE IN NEGATIVNE, V POLJUBNI VELIKOSTI IN NAKLADI

KLISEJE

ZA ENO- ALI VEČBARVNI TISK, V POLJUBNI OBILKAH, ZA VSE VRSTE TISKA OD PREPROSTE DO NAJFINEJŠE

FOTO-LITOGRAFSKA DELA

PO NAJMODERNEJSEM NAČINU, IZVRŠUJE V KRATKEM CASU IN PO ZMERNIH CENAH

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

LJUBLJANA

Naša skrbna in srčno ljubljena mama, stara mama in tašča, gospa

Rozalija Cvenkel

posesnica in gostilničarka

je danes popoldne ob pol 5. uri, po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne mamice bo v soboto, dne 22. t. m. ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Preblogo pokojnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

LJUBNO, dne 19. aprila 1922.

žalujoči ostali.